

Міністерство освіти і науки України
Національний університет фізичного виховання і спорту України

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**щодо виконання та захисту кваліфікаційної роботи
здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти
за предметною спеціальністю 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)»**

Київ – 2023

УДК 796(477):978.147.001.89

ББК75.115.135.3

В47

Затверджено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання (протокол № 2 від 27.10. 2023 р.) та рекомендовано вченою радою факультету здоров'я, фізичного виховання та туризму НУФВСУ (протокол № 4 від 23. 11. 2023 р.)

Колектив авторів:

Трачук С. В. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України

Семененко В. П. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України

Дєдх М. О. – доктор філософії, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України

Рецензенти:

Томенко О. А. – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри теорії та методики фізичної культури Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка

Білецька В. В. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри спорту та фітнесу Київського університету ім. Бориса Грінченка

Методичні рекомендації щодо виконання та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за предметною спеціальністю 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)»: [Електронний ресурс] / С. В. Трачук, В. П. Семененко, М. О. Дєдх. Київ : НУФВСУ, 2023. 24 с.

Запропоновані рекомендації є науково-методичним супроводом наукової роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і спрямовані на ознайомлення з правилами написання та оформлення кваліфікаційних робіт.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, що навчаються на кафедрі теорії і методики фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України за предметною спеціальністю 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)».

© Трачук С. В., Семененко В. П., Дєдх М. О., 2023

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Науковий керівник кваліфікаційної роботи.....	4
Вимоги до написання кваліфікаційної роботи.....	5
Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	9
Захист кваліфікаційної роботи.....	11
Заключні положення.....	14
Додаток А. Індивідуальний план виконання кваліфікаційної роботи.....	15
Додаток Б. Оформлення титульного кваліфікаційної роботи.....	16
Додаток В. Зміст кваліфікаційної роботи.....	17
Додаток Г. Перелік умовних скорочень.....	18
Додаток Д. Оформлення таблиць у кваліфікаційній роботі.....	19
Додаток Е. Оформлення рисунків у кваліфікаційній роботі.....	20
Додаток Ж. Зразок оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел	21
Література.....	24

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вимоги до кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти розроблено з урахуванням Закону України «Про вищу освіту», інструкцій Міністерства освіти і науки України, «Освітньо-професійної програми «Середня освіта (фізична культура)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за предметною спеціальністю 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)».

Кваліфікаційна робота є підсумковою роботою, яка дає можливість оцінити рівень засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною спеціальністю та застосування їх під час вирішення конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих та інших завдань. Її написання спрямоване на розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою проекту (роботи). Кваліфікаційна робота передбачає аналіз та теоретичну розробку (моделювання та дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань у відповідній галузі знань.

Кваліфікаційна робота виконується на основі вивчення інформаційних джерел (законодавчої і нормативної баз, спеціальної наукової літератури у т.ч. іноземними мовами, матеріалів глобальних інформаційних мереж, даних статистичної звітності).

Мета виконання кваліфікаційної роботи – визначення рівня підготовленості здобувача вищої освіти до вирішення комплексу прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта дослідження на основі застосування теоретичних знань і практичних навичок, отриманих у процесі всього періоду навчання.

Виконання кваліфікаційної роботи забезпечує:

- систематизацію, закріплення, розширення та застосування знань здобувачами вищої освіти під час виконання конкретних завдань;
- розвиток навичок самостійної роботи;
- оволодіння методикою дослідження при вирішенні прикладних проблем.

Кваліфікаційна робота виконується державною мовою у науковому стилі, викладається логічно та аргументовано.

Основні етапи підготовки та виконання кваліфікаційної роботи другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)»:

1. Вибір теми і об'єкта дослідження, затвердження теми.
2. Постановка завдання кваліфікаційної роботи, складання календарного плану її виконання.
3. Опрацювання наукової літератури і складання плану роботи. Збирання та опрацювання фактичного матеріалу щодо об'єкта дослідження.
4. Написання першого варіанта тексту роботи, подання його на ознайомлення науковому керівникові.
5. Усунення недоліків, написання остаточного варіанта тексту, оформлення підсумків роботи.
6. Подання роботи на розгляд кафедри. Зовнішнє рецензування роботи.
7. Захист кваліфікаційної роботи на засіданні Атестації здобувачів вищої освіти.

1. НАУКОВИЙ КЕРІВНИК КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Науковим керівником кваліфікаційної роботи призначають рішенням засідання кафедри науково-педагогічного працівника, який має науковий ступінь доктора або кандидата наук, вчене звання.

Функції наукового керівника:

1. Допомогати здобувачеві вищої освіти виконувати індивідуальний план роботи.
2. Ставити перед здобувачем вищої освіти завдання і обґрунтовувати коло проблем і джерел вивчення, уточнити мету, методи дослідження та визначити перелік основних завдань,

вирішення яких дозволить досягти поставленої у роботі мети.

3. Надавати рекомендації здобувачеві вищої освіти для опрацювання літературних джерел та інформаційних джерел за обраною темою кваліфікаційної роботи.

4. Регулярно консультувати здобувача вищої освіти, а при необхідності організувати консультації у інших науково-педагогічних працівників, контролювати протягом усього періоду графік виконання ним кваліфікаційної роботи, її якість та своєчасність виконання, а також інформувати завідувача кафедри про хід підготовки роботи до захисту.

5. Визначати готовність кваліфікаційної роботи до захисту.

2. ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути актуальною, важливою, практично значимою. Робота може претендувати на той чи інший ступінь актуальності тільки тоді, коли її тема відповідає сучасним державно-правовим проблемам, а питання, що розкриваються у ній, важливі для розвитку та вдосконалення національної системи фізичного виховання.

Теми кваліфікаційних робіт розробляються відповідно до Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021-2025 рр., в рамках теми кафедри теорії і методики фізичного виховання 3.1 «Удосконалення системи педагогічного контролю фізичної підготовленості дітей, підлітків і молоді в закладах освіти» (номер державної реєстрації 0121U108938).

Тематика кваліфікаційних робіт для студентів
за спеціальністю 014 «Середня освіта (Фізична культура)»

№ п/п	Напрями
1.	Рухова активність і здоров'я дітей, підлітків
2.	Потребово-мотиваційний підхід до удосконалення процесу фізичного виховання у закладах загальної середньої освіти
3.	Оцінка ефективності процесу фізичного виховання
4.	Соціальна, психологічна та фізична адаптація дітей шкільного віку до занять в школі
5.	Розвиток рухових якостей дітей шкільного віку
6.	Управління і контроль у процесі фізичного виховання
7.	Адаптивне фізичне виховання
8.	Фізичне виховання учнів з послабленим здоров'ям
9.	Особливості методики дитячо-юнацького туризму
10.	Диференційований підхід у фізичному вихованні школярів
11.	Анімаційна діяльність в сфері туризму
12.	Професійно-прикладна фізична підготовка учнівської молоді
13.	Активізація пізнавальної діяльності майбутнього викладача. Формування готовності до педагогічної самоосвіти
14.	Діагностика компетентностей майбутніх вчителів фізичної культури у закладах освіти
15.	Реалізація неформальної освіти вчителів фізичної культури в професійній діяльності.
16.	Інноваційні підходи до фізичного виховання учнів в рамках реалізації проєкту «Нова українська школа»

Здобувачам вищої освіти надається право обирати напрям з тематики кваліфікаційних робіт з переліку, визначеного кафедрою, або пропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розроблення. Після узгодження теми кваліфікаційної роботи з науковим керівником здобувач вищої освіти пише заяву на ім'я завідувача кафедри про затвердження йому теми і наукового керівника (додаток А).

Важливе значення для адекватного сприйняття змісту, логіки проведеного дослідження, а також для оформлення кваліфікаційної роботи має її структура (рис.1), тобто порядок побудови і взаємозв'язок різних її частин (додатки В-Г).

Існує певна, стійка традиція формування структури кваліфікаційної роботи в сфері фізичного виховання і спорту, основними елементами якої в порядку їх розташування є наступні:

- титульний лист;
- зміст;
- перелік умовних скорочень.
- вступ;
- основна частини (не менше трьох розділів, кожен з яких може містити 2–3

підрозділи);

- висновки;
- практичні рекомендації;
- список використаних джерел;
- додатки.

Частина цих компонентів (титульний лист, зміст, вступ, висновок і список використаних джерел літератури) можна віднести до нормативних – їх зміст регламентується нормативними документами, а оформлення здійснюється за обов'язковими правилами, шаблоном).

Рис. 1. Структура і зміст кваліфікаційної роботи

Титул є першою сторінкою кваліфікаційної роботи і оформлюється відповідно до вимог (додаток Б).

Перелік умовних скорочень укладається у тому випадку, коли робота містить маловідомі скорочення, абрєвіатури, символи, специфічні терміни. Перелік друкується двома колонками, в яких ліворуч за абеткою наводять позначення чи терміни, праворуч – їх детальне розшифрування (тлумачення) (додаток Г). Якщо в роботі певний термін, скорочення чи позначення повторюється менше трьох разів, його у перелік не включають, а його розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

Вступ служить важливим орієнтиром для подальшого розкриття теми і містить усі його обов'язкові кваліфікаційні характеристики. У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми і дається коротка інформація про формулювання проблеми, мети, об'єкта, предмета, завдань, методів, а також практичне значення дослідження і наукова новизна. У вступі кваліфікаційної роботи зазначаються:

- проблема, що потребує вирішення; ступінь її дослідження;
- обґрунтовується актуальність обраної теми, мета і завдання дослідження;
- формулюється об'єкт та предмет дослідження, наукова новизна, практичне значення роботи.

Обсяг вступу, як правило, не повинен перевищувати 3–4 сторінки. Актуальність теми подається шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими шляхами вирішення проблеми (наукового завдання). Обґрунтовується актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки чи виробництва, особливо на користь України.

Мета дослідження – визначається кінцевий результат, на досягнення якого спрямована робота. Формулюючи мету, варто чітко зазначити що саме автор прагне встановити, визначити, виявити, з'ясувати в своїй роботі.

Завдання дослідження – визначаються у контексті досягнення поставленої мети. Послідовно викладені завдання визначають структуру розділів та підрозділів.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і яке обране для вивчення.

Предмет дослідження – це та частина об'єкта або аспект його функціонування (існування), який безпосередньо досліджується. Він фактично визначає тему наукової роботи.

Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне та складове.

Методи дослідження – спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності. В роботі, подається перелік методів дослідження, використаних для досягнення поставленої в роботі мети. При перерахуванні методів потрібно коротко та змістовно визначити, для чого саме він був застосований. Це дасть змогу пересвідчитись в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Практичне значущість одержаних результатів розкривається шляхом наведення стислого переліку тих положень роботи (висновків, рекомендації, пропозиції), які можуть бути використані у практичній діяльності.

Наприкінці вступу розкривається структура роботи, тобто перелік її структурних елементів (кількість сторінок на яких викладена робота, кількість рисунків, таблиць і джерел використаної літератури).

У **першому розділі** основної частини роботи розкриваються історія і теорія досліджуваного питання, дається критичний аналіз літератури, показуються позиції автора. Основна увага приділяється дослідженню та аналізу педагогічних та методичних основ і умов вирішення обраної проблеми, а також наукових і методичних розробок з теми у формі огляду вітчизняної та зарубіжної літератури. Необхідно дати педагогічне обґрунтування використання досліджуваних підходів до організації навчання і т.п. (вибору змісту, методів, методичних прийомів, засобів і т.д.) та їх характеристику. Узагальнити опубліковані дані про практику його застосування, про його оцінку іншими дослідниками, враховуючи, що більшу цінність представляє досвід, накопичений фахівцями-практиками сфери фізичного виховання і спорту.

Перший розділ повинен послідовно вирішувати такі завдання:

- розкриття сутності досліджуваного явища та його особливостей серед інших подібних явищ, при потребі – аналіз історії розвитку явища, його нормативно-правової бази;
- аналіз наукових та практичних підходів (історичних та сучасних) до аналізу обраного об'єкта дослідження;
- аналіз існуючої термінології у сфері дослідження, створення понятійно-категоріального апарату, на який автор спиратиметься у подальшій роботі;
- виявлення тих методів та інструментів, які можуть бути використані при дослідженні предмета роботи, визначення та обґрунтування інструментарію, що буде безпосередньо застосований у роботі.

Написання першого теоретичного розділу виконується на основі вивчення інформаційних джерел (законодавчої і нормативної баз, наукової спеціальної літератури у т.ч. іноземними мовами, матеріалів глобальних інформаційних мереж, даних статистичної звітності).

У першому розділі здобувачеві вищої освіти необхідно:

1. При викладі роботи чітко зазначати свої власні думки, окреслюючи їх від відомих в науці;
2. Робити посилання на використану літературу.

При вказівці автора проставляти в дужках рік виходу з друку цитованої роботи (наприклад, Круцевич Т.Ю. (2022), чи Круцевич Т.Ю. [15]).

Наприкінці першого розділу робляться короткі висновки, узагальнення, що виводить на основний предмет дослідження (Висновок до розділу 1).

У **другому розділі** відповідно до поставлених завдань, подають опис окремих методів дослідження.

1. Теоретичний аналіз і узагальнення наукової літератури.
2. Метод порівняння і зіставлення.
3. Метод системного аналізу.
4. Контент-аналіз документальних матеріалів.
5. Історичні методи дослідження (порівняльно-історичний, порівняльно-типологічний методи).
6. Антропометричні методи дослідження.
7. Фізіологічні методи дослідження.
8. Педагогічні методи дослідження.
9. Соціологічні методи (бесіда, анкетування, опитування).
10. Методи математичної статистики.
11. Та інші валідні методи і методики.

Кожен з методів може бути конкретизований з огляду на завдання і специфіку досліджуваного явища.

У даному розділі міститься детальний опис організації дослідження, вказується установа, на базі якої здійснювалося експериментальне вивчення (навчання), календарні терміни проведення дослідження.

Третій розділ містить декілька взаємопов'язаних підрозділів, в яких поступово викладено конкретні обґрунтовані пропозиції, щодо можливих шляхів вирішення проблеми, або щодо можливостей застосування виявленого позитивного досвіду у певній сфері (наприклад, іноземного досвіду в Україні). Рекомендації та пропозиції повинні ґрунтуватись на основних теоретичних положеннях, методичних підходах, методичному інструментарії, що викладені у першому розділі, а також результатах проведеного у другому розділі дослідження. Вони повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності та практичної реальності.

Результати дослідження та їх аналіз описуються в суворій, чіткій послідовності. Експериментальні дані узагальнюються в таблицях. При складанні таблиць необхідно робити посилання на них у тексті. Зміст роботи також ілюструється рисунками в вигляді діаграм, схем, графіків, які можуть бути в тексті кваліфікаційної роботи (додаток Д, Е). В кінці третього розділу

пишеться короткий висновок без виділення окремими пунктами (називається – Висновок до розділу 3).

У **висновках** кваліфікаційної роботи слід узагальнити викладенням підсумків дослідження та викласти основні практичні результати, що одержані, рекомендації щодо їх практичного використання. У першому пункті висновків коротко оцінюють стан питання. Далі у висновках розкривають способи та результати вирішення кожного із поставлених у вступі завдань. Наприкінці формулюють висновки та рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. Результати виконання кожного визначеного у вступі роботи завдання повинні бути відображені щонайменше в одному окремому пункті (смысловому блоці) висновків.

Після висновків необхідно подати **практичні рекомендації** щодо вдосконалення досліджуваного процесу – методики фізичного виховання різних груп населення, тренування, планування навчально-виховного процесу з фізичного виховання тощо, розроблені в ході досліджень.

До **списку використаних джерел** слід включати тільки ті, на які у тексті є посилання, а також ті, які використано при викладі конкретних положень. Список складається із законодавчих актів, нормативних матеріалів, вітчизняної та зарубіжної наукової, навчально-методичної та спеціальної літератури, фахових видань, інформаційних ресурсів Інтернету (Додаток Ж). Список використаних джерел повинен містити не менше 25 % літератури за останні 5 років, мінімальна кількість – 60 джерел літератури.

У **додатках** наводять допоміжні матеріали. Додатки можуть вміщувати в себе два типи інформаційних матеріалів: 1) рисунки чи таблиці, які містять результати проведених досліджень, розмір яких не дозволяє включити їх до основного тексту роботи; 2) текстові або графічні інформаційні матеріали, таблиці, які доповнюють зміст роботи. Це можуть бути тексти документів (нормативно-правових актів, угод, стенограми виступів), статистичні дані тощо. Обсяг додатків не обмежується, але повинен визначатись реальними потребами роботи.

Рекомендований обсяг кваліфікаційної роботи – 2,5–3,0 друкованих аркушів. До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах + 10 %.

3. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Першою сторінкою є титульний аркуш, який входить до загальної нумерації сторінок. Нумерація сторінок проставляється починаючи зі «Змісту» з права у верхньому кутку ставиться цифра 2.

На титульному аркуші зазначають повну назву профільного міністерства (Міністерство освіти та науки України), закладу вищої освіти (Національний університет фізичного виховання і спорту України), випускової кафедри, тему роботи, дані про здобувача вищої освіти, наукового керівника та рецензента, місто та рік подання кваліфікаційної роботи до захисту. Скорочення у назвах міністерства/відомства, закладу вищої освіти та теми кваліфікаційної роботи не допускаються (Додаток Б).

Кожну структурну частину роботи починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи «**ЗМІСТ**», «**ВСТУП**», «**РОЗДІЛ**», «**ВИСНОВКИ**», «**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**», «**ДОДАТКИ**» друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки).

Зміст має відповідати плану роботи. На сторінці зі змістом навпроти кожної складової кваліфікаційної роботи проставляються номери сторінок, які вказують на початок викладення матеріалу (Додаток В).

Якщо у роботі наводяться маловідомі скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік подається перед вступом і вноситься до змісту як «Перелік умовних позначень». Він має вигляд окремого списку, який розміщують перед змістом, після завдання. Перелік слід друкувати у дві

колонки, у лівій за абеткою наводять скорочення, у правій – детальне розшифрування (Додаток Г).

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, додатків, рисунків, таблиць подають арабськими цифрами без знака №. Нумерація сторінок кваліфікаційної роботи має бути наскрізною (включаючи ілюстрації) і проставлятися у правому верхньому куті аркуша без крапки.

Текст основної частини кваліфікаційної роботи поділяють на розділи та підрозділи. Кожний розділ починають з нової сторінки. Сторінки початку кваліфікаційної роботи «**ЗМІСТ**», «**ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ**», «**ВСТУП**», «**ВИСНОВКИ**», «**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**» враховують до загальної нумерації, але не нумерують. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад: «2.3» (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка крапки не ставлять.

Оформлення посилань на інформаційні джерела. Під час роботи з різними джерелами науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, оскільки найменше скорочення може спотворити зміст, викладений автором. Посилання в тексті на джерела наводять у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки. Цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел (наприклад, [32, 85]).

Вкінці кваліфікаційної роботи наводиться список використаних джерел. До цього списку включаються публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання у роботі. Всі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані.

Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися державного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Він прийнятий для уніфікації складання бібліографічного опису на міжнародному рівні, забезпечення можливості обміну результатами каталогізації (додаток Ж).

Допоміжними матеріалами є ілюстрації (схеми, діаграми, графіки, креслення тощо), формули, таблиці, додатки. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку. Наприклад, Рис. 1.2. – другий рисунок першого розділу. Номер, назва ілюстрації та пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією, відокремлених крапкою.

Ілюстрації слід наводити безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Ілюстрацію, розміри якої більше формату А4, рекомендується розміщувати у додатках.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті. При цьому по тексту слово «таблиця» пишуть скорочено, наприклад «... у табл. 2.1». У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації скорочено пишуть слово «дивись», наприклад «див. табл. 3.2».

Таблиці нумерують арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу.

Назву таблиці друкують жирним шрифтом малими літерами (крім першої великої) і розміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відтворювати зміст таблиці.

Формули нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в розділі, відокремлених крапкою. Номер формули зазначають на

рівні формули у круглих дужках у крайньому правовому положенні, наприклад: (2.1) (перша формула другого розділу). Посилання на формули надають порядковим номером формули в дужках, наприклад: «... у формулі (2.1), після ставиться кома». Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів формули наводять під нею в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта записують з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки. Кожна формула відокремлюється від тексту одним вільним рядком.

Додатки оформлюються як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожний додаток друкується з нової сторінки.

З правого боку рядка малими літерами з першої великої друкується слово «додаток» (але без знака №) і велика літера, що позначає додаток. Наприклад: «Додаток Б». Додатки позначаються великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, І, І, О, Ч, Ї.

Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Текст кожного додатка, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. Якщо зміст додатка не вміщується на одну сторінку, то на наступній сторінці у верхньому правому кутку зазначається «Продовження додатку...».

Оформлення кваліфікаційної роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура і правила оформлення».

Вимоги до оформлення основного тексту кваліфікаційної роботи

Параметр	Технічні вимоги до оформлення
Обсяг	Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи має становити 2,5–3 авторських аркушів. До загального обсягу кваліфікаційної роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та ілюстрації, які повністю займають площу сторінки.
Інтервал	Текст кваліфікаційної роботи набирають на комп'ютері через 1,5 міжрядкові інтервали), друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210× 297 мм).
Шрифт	Шрифт текстового редактора – Times New Roman, розмір 14 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту – однаковою.
Поля	Поля: зліва – не менше 25 мм, справа – не менше 10 мм, зверху і знизу – не менше 20 мм.
Кількість рядків на сторінці	29–30 рядків на сторінці.

4. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

На засіданні екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти відбувається захист кваліфікаційної роботи, яка є підсумком навчання за предметною спеціальністю 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)».

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які успішно та повною мірою виконали навчальний план. Робота подається науковому керівникові для перевірки у строки, визначені для виконання кваліфікаційної роботи.

Рецензент надає відгук про кваліфікаційну роботу, в якому визначаються: актуальність дослідження; ефективність використаних методик; рівень застосування здобутих у процесі навчання теоретичних знань та підготовки до виконання наукових досліджень; вміння самостійно вирішувати наукові та практичні задачі; вміння логічно, послідовно, аргументовано викладати матеріал і робити висновки; перспективність запропонованих рекомендацій та ступінь обґрунтованості висновків; недоліки роботи (за наявності).

Схема підготовки роботи, визначення її оригінальності і проходження через рецензування представлена на рис. 1.

Рис. 1.Схема підготовки роботи на етапі підготовки до захисту

Кваліфікаційна робота перевіряється на унікальність представленого дослідницького матеріалу програмою Unicheck Антиплагіат. Звіт про перевірку на плагіат буде додаватися у вигляді окремого файлу.

Здобувачі вищої освіти допускається до захисту кваліфікаційної роботи, якщо відсоток оригінального тексту не нижче встановлених меж (див. таблицю) за умови своєчасного виконання письмової роботи.

Шкала оцінки рівня оригінальності тексту для кваліфікаційних робіт здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти залежно від відсоткового показника [11]

Поріг	Рівень оригінальності тексту	Рекомендована дія для наукового керівника
Понад 80 % оригінального тексту	Високий	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним текстовим запозиченням. Рекомендується науковим керівником до захисту.
Від 60 до 80 % оригінального тексту	Задовільний	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Передається на розгляд науковому керівнику для прийняття рішення про допуск до захисту або повернення на доопрацювання з повторною перевіркою на оригінальність доопрацьованого тексту.
Від 40 до 60% оригінального тексту	Низький	Наявні певні ознаки академічного плагіату. Кваліфікаційна робота може бути прийнята лише за умови доопрацювання з обов'язковою повторною перевіркою на оригінальність доопрацьованого тексту.
Менше 40% оригінального тексту	Неприйнятний	Наявні істотні ознаки плагіату. Кваліфікаційна робота до захисту не допускається і повертається на доопрацювання з обов'язковою повторною перевіркою на оригінальність доопрацьованого тексту.

Кваліфікаційна робота обов'язково повинна мати відгук (рецензію) зовнішнього рецензента. Рецензентами можуть бути фахівці-практики, науковці, науково-педагогічні викладачі закладів вищої освіти тощо.

Під час рецензування кваліфікаційної роботи рекомендується визначати:

- актуальність постановки і розроблення завдань;
- використання наукових методів дослідження;
- обґрунтованість висновків і пропозицій;
- участь здобувача вищої освіти у проведених дослідженнях, теоретичній та аналітичній обробці отриманих результатів, формулюванні наукового положення/ідеї/методики;
- вміння здобувача вищої освіти чітко, грамотно й аргументовано викладати матеріал, правильно оформлювати його;
- недоліки щодо змістової частини роботи, оформлення.

Рецензія надається письмово і повинна містити загальний висновок щодо рекомендацій до захисту (рекомендовано або не рекомендовано) в екзаменаційній комісії з атестації здобувачів вищої освіти.

Попередній захист кваліфікаційної роботи здобувачів вищої освіти проходять на випусковій кафедрі. Здобувачі вищої освіти кваліфікаційні роботи, яких на попередньому захисті були оцінені позитивно, допускаються до захисту на Атестації здобувачів вищої освіти.

Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти, склад якої затверджується у встановленому порядку. Здобувач готує для виступу доповідь та ілюстративний матеріал до неї (презентація в Microsoft PowerPoint). Під час прилюдного захисту здобувачів вищої освіти доповідає і демонструє основні положення результатів дослідження, відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти та інших присутніх на захисті фахівців.

Секретар комісії веде протокол процедури захисту.

Загальні критерії оцінювання кваліфікаційної роботи. Автор кваліфікаційної роботи має продемонструвати: вміння логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати статистичні, математичні та інші методи, проводити власні дослідження; володіння навичками узагальнення, формулювання висновків; вміння працювати з інформаційними джерелами, ініціювати та обґрунтовувати інноваційні підходи та напрями вирішення проблеми, що досліджується.

Критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів.

Кваліфікаційна робота, в якій розкрито тему, прореферовані необхідні спеціальні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні та статистичні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування допускається до захисту, але не може бути оцінена вище, ніж «задовільно».

Робота, в якій зроблено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, звітні дані підприємства або організації, на базі яких досліджувалася тема, проведено комплексні дослідження, зроблено висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінена на «добре».

Робота, в якій зроблено власне оцінювання різних літературних джерел, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні дослідження, розрахунки і на їх основі – аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції, а результати дослідження практичне значення і рекомендоване до впровадження може бути оцінена на «відмінно».

Результати захисту кваліфікаційної роботи оцінюється з використанням комплексної системи оцінювання: Європейської кредитно-трансферної системи; національної системи («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); власної системи ЗВО (за 100-бальною шкалою).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
82-89	добре
75-81	
69-74	
60-68	задовільно
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

За результатами публічного захисту кваліфікаційної роботи відповідно до освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за предметною спеціальністю 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)», на засіданні Атестації здобувачів вищої освіти більшістю голосів приймає рішення щодо оцінки захисту і роботи (враховуючи відгук керівника, зовнішнього рецензента, зміст доповіді, відповіді на запитання).

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вимоги до кваліфікаційних робіт діють з моменту затвердження до друку рішенням засідання кафедри теорії і методики фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України.

Вчена рада Національного університету фізичного виховання і спорту України залишає за собою право конкретизувати процедурні вимоги щодо виконання кваліфікаційних робіт, оформлення супровідних документів та захисту на Атестації здобувачів вищої освіти у методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої предметної спеціальності 014.11 «Середня освіта (Фізична культура)».

Індивідуальний план виконання кваліфікаційної роботи

Кафедра теорії і методики фізичного виховання

Тема роботи _____

Виконавець: студент _____

Керівник: _____

Початок роботи _____

Кінець роботи _____

№ з/п	Зміст роботи	Строки виконання	Відмітка про виконання
1.	Вибір і обґрунтування теми		
2.	Вивчення літератури з теми		
3.	Визначення завдань та методів дослідження		
4.	Оволодіння методикою дослідження		
5.	Організація і проведення досліджень		
6.	Опрацювання й аналіз даних, отриманих у дослідженнях		
7.	Написання і подання на кафедру результатів роботи у вигляді розділів: а) вступ і огляд літератури; б) організація і методика дослідження; в) результати дослідження разом з висновками і практичними рекомендаціями, списком літератури і додатками		
8.	Оформлення роботи		
9.	Подання роботи на кафедру для отримання дозволу на захист		
10.	Написання доповіді і підготовка ілюстрацій до захисту		

Підписи:

Студент-виконавець _____

(прізвище, ініціали)

Керівник _____

(прізвище, ініціали)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ТУРИЗМУ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття вищої освіти ступеня магістра
за спеціальністю 014.11 Середня освіта (фізична культура)
освітньою програмою «Середня освіта (фізична культура)»

на тему: **ВПЛИВ УРОКІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА РОЗВИТОК
ШВИДКІСНО-СИЛОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО
ВІКУ**

здобувача вищої освіти
другого (магістерського)
Антонюк Василь Романович
Науковий керівник: к.фіз.вих., професор
Кузьменко Н. І.
Рецензент: к.фіз.вих., доцент Слободян О. І.
Рекомендовано до захисту на засіданні
кафедри (протокол №__ від __.__.202_ р.)
Завідувач кафедри: Трачук С.В.
к.фіз.вих., доцент

(підпис)

Київ – 202__

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	3
ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАСОБІВ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ НА ОСНОВІ ФУТБОЛУ	7
1.1. Поняття і значення координаційних здібностей в спортивних іграх для дітей середнього шкільного віку.....	7
1.2. Засоби фізичного виховання для розвитку координаційних здібностей школярів	16
1.3. Оцінка рівня розвитку координаційних здібностей школярів у процесі фізичного виховання	20
Висновки до розділу 1	25
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ	28
2.1. Методи дослідження.....	28
2.1.1. Теоретичний аналіз і узагальнення літературних джерел.....	28
2.1.2. Антропометричні методи дослідження.....	28
2.1.3. Фізіологічні методи дослідження (тонометрія, пульсометрія, спірометрія)..	29
2.1.4. Педагогічні методи дослідження.....	30
2.1.5. Статистичні методи обробки отриманих даних.....	34
2.2. Організація дослідження	34
ХАРАКТЕРИСТИКА ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ	
РОЗДІЛ 3. ШКОЛЯРІВ ВІКОМ 12-13 РОКІВ, ЩО ВІДВІДУЮТЬ СЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ З ФУТБОЛУ	36
3.1. Оцінка фізичного розвитку дітей середнього шкільного віку.....	36
3.2. Функціональний стан організму спостережуваного контингенту школярів.....	37
3.3. Характеристика рівня розвитку координаційних здібностей учнів віком 12–13 років у позаурочних формах організації занять із футболу.....	45
Висновки до розділу 3.....	50
ВИСНОВКИ	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	54
ДОДАТКИ	56

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

- АТ** – артеріальний тиск;
- АТ**_{діаст.} – артеріальний тиск діастолічний;
- АТ**_{сист.} – артеріальний тиск систолічний;
- ВООЗ** – Всесвітня організація охорони здоров'я;
- ДЖВШ** – дискінезія жовчовивідних шляхів;
- ДС** – дихальна система;
- ЕГ** – експериментальна група;
- ЖЄЛ** – життєва ємність легень;
- ЖІ** – життєвий індекс;
- ЗЗСО** – заклади загальної середньої освіти;
- ІР** – індекс Руф'є;
- ІФА** – індекс фізичної активності;
- ІФЗ** – індекс функціональних змін;
- КГ** – контрольна група;
- НУШ** – Нова українська школа;
- ОГК** – обхват грудної клітки;
- РФЗ** – рівень фізичного здоров'я;
- СІ** – силовий індекс;
- ФП** – фізична підготовленість;
- ЧСС**_{сп.} – частота серцевих скорочень у стані спокою.

Динаміка середньостатистичних показників серцево-судинної і дихальної систем організму хлопчиків віком 13-14 років за канікулярний період з травня по вересень, n=32

№	Показник	Період	Статистичні показники			Приріст, %	Різниця статистично значуща
			$\bar{x}$	s	m		
1.	ЧСС _{сп} , уд·хв ⁻¹	До канікул	78,34	14,72	4,91	3,9	p<0,05
		Після канікул	75,25	7,62	2,54		
2.	АТ _{сист} , мм рт.ст.	До канікул	122,34	14,00	4,64	1,8	p<0,05
		Після канікул	124,59	10,27	3,42		
3.	АТ _{діаст} , мм рт.ст.	До канікул	66,16	9,93	9,93	7,2	p<0,05
		Після канікул	70,91	9,36	3,12		
4.	ЖЄЛ, мл	До канікул	2156,2	394,26	131,42	2	p<0,05
		Після канікул	2200	439,94	146,6		

Таблиця 3.2

Середньостатистичні показники функціонального стану серцево-судинної системи молодших школярів віком 13-14 років, n=27

Статистичні показники	Функціональні показники				
	ЧСС _{сп} , уд·хв ⁻¹	АТ, мм рт.ст.		індекс Руф'є, ум.од	індекс Робінсона ум.од
		сист.	діаст.		
хлопчики, n=15					
$\bar{x}$	78,61	107,42	62,23	8,43	90,23
S	2,10	7,25	9,06	1,01	15,32
v	2,56	7,10	14,06	11,98	16,71
m	0,44	1,34	1,87	0,27	4,11
дівчатка, n=12					
$\bar{x}$	76,47*	105,37*	66,37*	7,44*	97,78*
S	3,20	7,00	6,71	0,52	23,29
v	4,19	6,64	10,28	6,98	23,88
m	0,60	1,32	1,28	0,14	6,22

Примітка. * різниця статистично значуща на рівні $p < 0,05$.

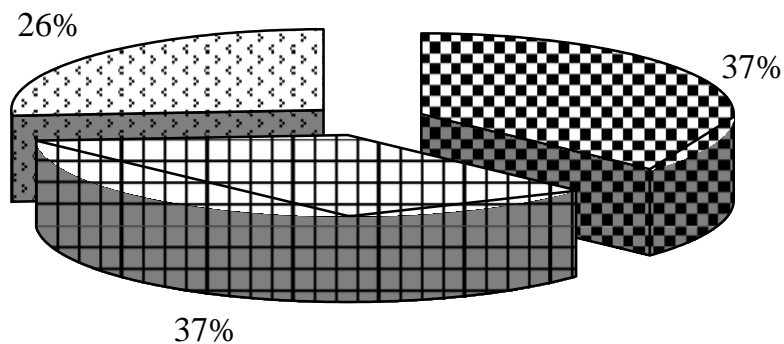

Рис.3.1. Розподіл за рівнями фізичного здоров'я молодших школярів:

■ – низький;   □ – нижче середнього;   ▣ – середній

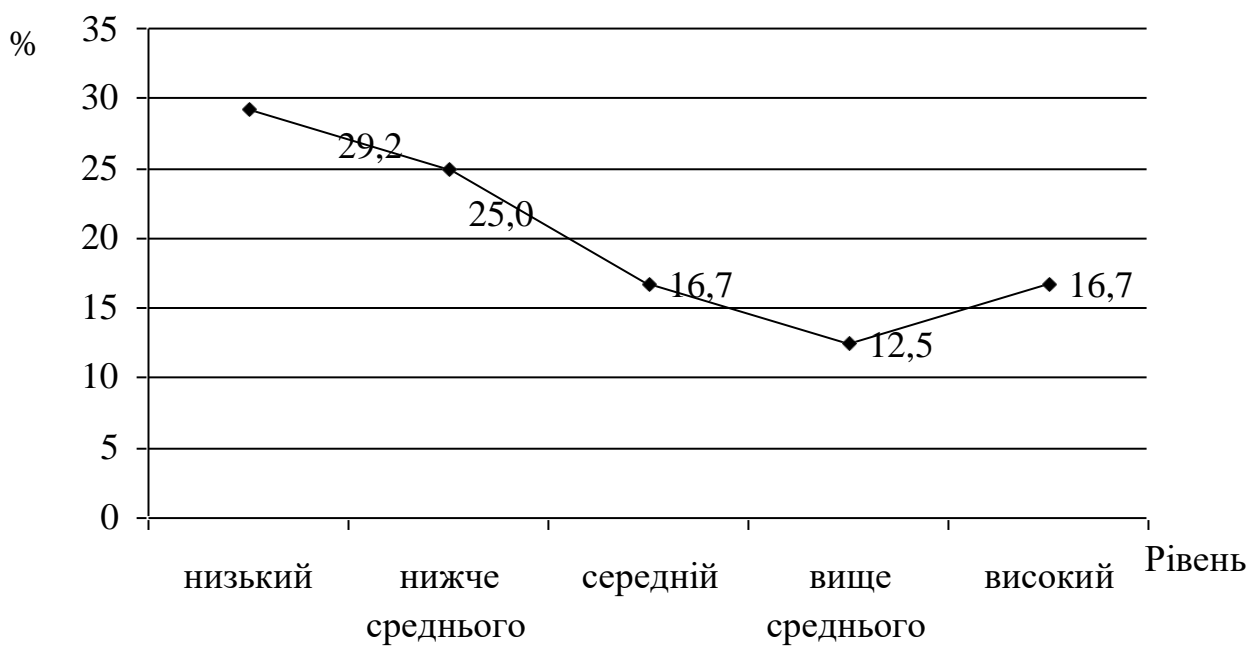

Рис. 3.2. Рівень фізичної роботоздатності молодших школярів, n=27

**ОФОРМЛЕННЯ БІБЛОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
З УРАХУВАННЯМ НАЦІОНАЛЬНОГО СТАНДАРТУ УКРАЇНИ ДСТУ 8302:2015**

Книги: Один автора	1. Бойчук Ю. Д. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : колективна монографія. Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. 488 с. 2. Дятленка С. М. Фізична культура в школі: Методичний посібник. К.: Літера ЛТД, 2009. 176 с.
Два автори	1. Чижик В. В., Дудник О. К. Методи досліджень у фізичному вихованні: навч. посіб. для студ. Біла Церква, 2013. 241 с. 2. Шиян О. І., Павлова Ю. О. Здорова школа: довідник шкіл сприяння здоров'ю Львівщини : навчальний посібник. Ч. 1. Львів: Кольорове небо, 2013. 150 с.
Три автори	1. Давиденко О. В. Семененко В. П. Трачук С. В. Основи програмування фізкультурно-оздоровчих занять з дитячим контингентом. Київ: ТОВ Видавничий дім АртЕк, 2019. 248 с. 2. Круцевич Т. Ю., Воробйов М. І., Безверхня Г. В. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді: навч. посібн. Київ: Олімпійська література, 2011. 224 с.
Чотири і більше авторів	1. Вільчковський Е. С., Шиян Б. М, Цьось А. В., Пасічник В. Р. Система фізичного виховання учнів загальноосвітніх шкіл Польщі та України (XVI – початок XXI століття): порівняльний аналіз: монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 240 с. 2. Калиниченко І. О., Антомонов М. Ю., Гозак С. В., Латіна Г. О., Заїкіна Г. Л., Колесник А. С. Спосіб оцінювання адаптації дітей до навчання у закладах дошкільної та загальної середньої освіти: науково-методичне видання / Суми : ФОП Цьома С. П.; 2023. 22 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту; у 2 т. / Т. Ю. Круцевич, Н. С. Пангелова, О. Д. Кривчикова та ін.; за ред. Т. Ю. Круцевич. – 2-ге вид., переробл. та доп.. – К. : Нац. у-т фіз. виховання і спорту Укр., видав. «Олімп. л-ра», 2017. – Т. 1.
Без автора	1. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. (від 25 травня 2020 року № 195/2020). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text 2. Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року "Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація". URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/42/2016 3. Фізична культура в школі: 5-11 класи: методичний посібник. К.: Літера ЛТД, 2011. 66 с.
Багатотомні видання	1. Енциклопедія історії України : у 5-ти т. / редкол.: В. А. Смолій (голова), Я. Д. Ісаєвич, С. В. Кульчицький [та ін.] ; ред. рада: В. М. Литвин (голова) [та ін.] ; НАН України, Ін-т іст. України. – К. : Наук. думка, 2003. – 220 с. 2. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник : у 2-х т. – Т. 1: А-К / за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 824 с.
Автореферати дисертацій	1. Пальчук М. Б. Контроль фізичного розвитку учнів при переході з середньої до старшої школи в умовах навчального процесу з фізичного виховання: автореф. дис. .. канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Київ, 2014. 20 с.
Дисертації	1. Цибульська В. В. Формування мотивації до професійно-прикладної фізичної підготовки студентів педагогічних спеціальностей на різних

	формах навчання: автореф. дис. .. канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02. Дніпропетровськ, 2015. 21 с. 2. Борисова Ю.Ю. Диференційований підхід у фізичному вихованні школярів на основі використання комп'ютерних технологій : дис..... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Дніпропетровськ, 2009. 263 с.
Законодавчі та нормативні документи	1. Про затвердження Концепції розвитку щоденного спорту в закладах освіти. Наказ МОН, Мінмолодьспорт № 1141/4088 від 27 жовтня 2021 року. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/85327 2. Рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 року. Наказ МОН № 194 від 15.02.2021 року. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/80880
Архівні документи	1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф.1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.
Патенти	1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков: ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
Каталоги	1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с
Бібліографічні покажчики	1. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 2. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.;

	наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
Частина видання: книги	1. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту; у 2 т. / Т. Ю. Круцевич, Н. С. Пангелова, О. Д. Кривчикова та ін.; за ред. Т. Ю. Круцевич. – 2-ге вид., переробл. та доп. – К. : Нац. у-т фіз. виховання і спорту Укр., видав. «Олімп. л-ра», 2017. – Т. 1.
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Калиниченко І. О., Щапова А. Ю. Оцінка фізичного розвитку дітей 10–17 років з різним рівнем рухової активності. <i>Адаптаційні можливості дітей та молоді</i> : зб. наукових праць XIV Міжнародної науково-практ. конф., Одеса, 15–16 вересня 2022 р., 2022. С. 68-74. 2. Трачук С. В., Мамедова І. С. Рекомендації з рухової активності і їх реалізація серед дітей та підлітків в європейському вимірі. <i>Молодь та олімпійський рух</i> : зб. тез доп. XIII Міжнар. конф. молодих вчених, Київ, 16 трав. 2020 р. Київ : НУФВСУ, 2020. С. 225–227.
Частина видання: довідкового видання	1. Кучеренко І. М. Право державної власності. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673. 2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. Адміністративне право України : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.
Частина видання: продовжуваного видання	1. Добрянська О. В., Бердник О. В. Гігієнічна оцінка впливу різних видів рухової активності підлітків на формування їх здоров'я. <i>Гігієна населених місць</i> : зб. наук. пр. К., 2015. Вип. 65. С. 226–231. 2. Пальчук М. Наступність процесу фізичного виховання між структурними ланками системи освіти «школа – ЗВО». <i>Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова</i> . 2019. Вип. 5 (113). №19. С. 113–17.
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	1. Пангелова Н., Москаленко Д. Сучасні підходи щодо формування особистої фізичної культури підлітків 14-15 років. <i>Спортивний вісник Придніпров'я</i> . 2023. № 1. С. 119–126 2. Трачук Сергій, Семененко Вячеслав, Долженко Людмила, Мамедова Інна, Довгаль Василь. Сталий розвиток освітнього середовища для заохочення рухової активності школярів. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2023. № 2. С. 81–85. DOI: 10.32652/tmfvs.2023.2.81–85 3. Geng Y., Trachuk S., Ma X.M., Shi Y.J., & Zeng X. Physiological Features of Musculoskeletal System Formation of Adolescents Under the Influence of Directed Physical Training. <i>Physical Activity and Health</i> . 2023. №7 (1). P. 1–12. DOI: https://doi.org/10.5334/paah.217 . 4. Трачук С. Рухова активність і здоров'я учнівської молоді. <i>Освітня траєкторія</i> . 2023. Квітень. № 4 (39). С.10.
Електронні ресурси	1. Міжнародна хартія фізичного виховання, фізичної активності та спорту. UNESCO, 1978. URL : https://zakon.cc/law/document/read/995_350 2. Promoting physical activity in schools: an important element of a health-promoting school. Geneva: World Health Organization, 2007. URL: http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/43733/9789241595995_eng.pdf 3. Promoting physical activity through schools: a toolkit. Geneva: World Health Organization; 2021. URL: https://apps.who.int/iris/handle/10665/350836

Література

1. Вимоги до оформлення дисертацій здобувачів ступеня доктора філософії в Національному університеті фізичного виховання і спорту України : науковий довідник [Електронний ресурс] / О. В. Борисова та ін. Київ : НУФВСУ, 2023. 47 с. URL: vymogy_do_ofornl._dys._nauk._dovidnyk_31_05_23.pdf (uni-sport.edu.ua)
2. Деделюк Н. А. Наукові методи дослідження у фізичному вихованні : навч. посіб. для студ. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 184 с.
3. Корнєшук В.В. Методичні рекомендації до написання випускної кваліфікаційної роботи магістра. 2-ге вид. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2018. 41 с.
4. Курко М. Н., Бідзюра І. П., Мелков Ю. О., Грабовенко Н. В. Методичні рекомендації щодо виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи. Київ : МАУП, 2018. 38 с.
5. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Methods_2019-Final.pdf
6. Методичні рекомендації для написання дипломних магістерських робіт зі спеціальностей 032 «Історія та археологія», 014 «Середня освіта (історія)» для студентів денної та заочної форми навчання факультету історії, політології та міжнародних відносин /укладачі: д.і.н., проф. Добржанський О.В., к.і.н, доц. Яценюк Г.М. Чернівці, 2021. 60 с.
7. Методичні рекомендації з написання дипломних робіт освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» за напрямом підготовки 6.010201 «Фізичне виховання», і «магістр» за напрямом підготовки 8.01010101 «Фізичне виховання». Методичні рекомендації для студентів (2-е видання).укл./ Круцевич Т. Ю., Андрєєва О. В., Семененко В. П., Трачук С. В. К.: Науковий світ; 2016. 28 с.
8. Освітньо-професійна програма предметної спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура). URL: https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/rozklad/serednya_osvita_fizyczna_kultura_0.pdf
9. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти. Кабінет Міністрів України. Постанова № 898 від 30 вересня 2020 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
10. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації. Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017. № 40. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>
11. Про перевірку кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра на предмет академічного плагіату. НУФВСУ. Положення № 79-заг. від 5 березня 2021 року. URL: https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/nakaz_polozhennya_plagiat.pdf
12. Фалюта А. В. Методичні рекомендації до написання магістерської (кваліфікаційної) роботи. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 36 с.
13. Фізичне виховання і спорт: основи наукових досліджень : навчальний посібник / С. О. Черненко, О. М. Олійник, Ю. О. Долинний, Н. А. Пастушкова. Краматорськ : ДДМА, 2020. 115 с.